

GRØNLAND IGEN PÅ OPERATIONSBODET?

Af Jørgen Felbo

Grønlandsrådet sluttede i januar et langvarigt og omfattende forårsmøde. Grønlandsrådet er et grønlandsk-dansk politisk forum med koordinerende forpligtelser over for Grønlandsudviklingen og rådgivende over for ministeren for Grønland.

Rådets møder er lukkede, men under sessionen udsendes daglig konkrete meddelelser om behandlede dagsordenpunkter og generel stillingtagen til konkrete projekter og forslag. Hvad der derimod kun kommer mere sporadisk frem „gennem sidebenene“, er meddelelser om den egentlige politiske debat og de eventuelle mere langsigtede politiske vurderinger, som kommer til udtryk under rådsmøderne.

I forbindelse med forårssamlingen i Grønlandsrådet er det blevet hævdet, at man nu står over for tilrettelægnen af „en ny Grønlandspolitik“, ligesom man har kunnet se og høre, at „det nu må være slut med, at embedsmændene regerer Grønland“.

Forlydenderne må give anledning til almindelig undren. Hvad en „ny Grønlandspolitik“ angår, må man spørge, om der i den grønlandske og danske politiske verden er oplæg til at kassere hele den politiske linje, der netop af grønlandske og danske politikere blev lagt gennem det omfattende arbejde, som blev gjort af Grønlandsudvalget af 1960. Denne linje tilsigtede at ophjælpe det tilbagestående grønlandske samfund i alle dets afskygninger bl. a. gennem rundelig tilførsel af kapital og ekspertviden fra Danmark ud fra en erkendelse af, at den danske landsdel Grønland efter den lange kolonitid havde særlige behov.

Som fundament for den lagte linje lå, må man gå ud fra, en klar dansk politisk vilje til at leve op til det grønlandske ønske om Grønlands fortsatte uændrede tilhørsforhold til Danmark netop som dansk landsdel. Der er ingen tvivl om, at denne linje har haft og har stor tilslutning også i den danske befolkning, og behovet for en „ny Grønlandspolitik“, der ændrer denne linje, forekommer derfor langt fra indlysende.

Hvis der imidlertid med talen om den nye politik i Grønland tænkes på à jourføringer og justeringer i lyset af indvundne erfaringer og af nyopdagede kendsgerninger eller forhold, er der ikke meget nyt i dette, idet man løbende har været åben over for nødvendigheden af sådanne revisioner – ja det er vel egentlig netop Grønlandsrådets opgave „hen ad vejen“ at foretage sådanne justeringer. Man kunne nok ønske, at grønlandske og danske politikere, der på den ene eller anden måde er medansvarlige for G-60-linjen, nu klart tilkendegiver, om de er tilsinds at forstøde så at

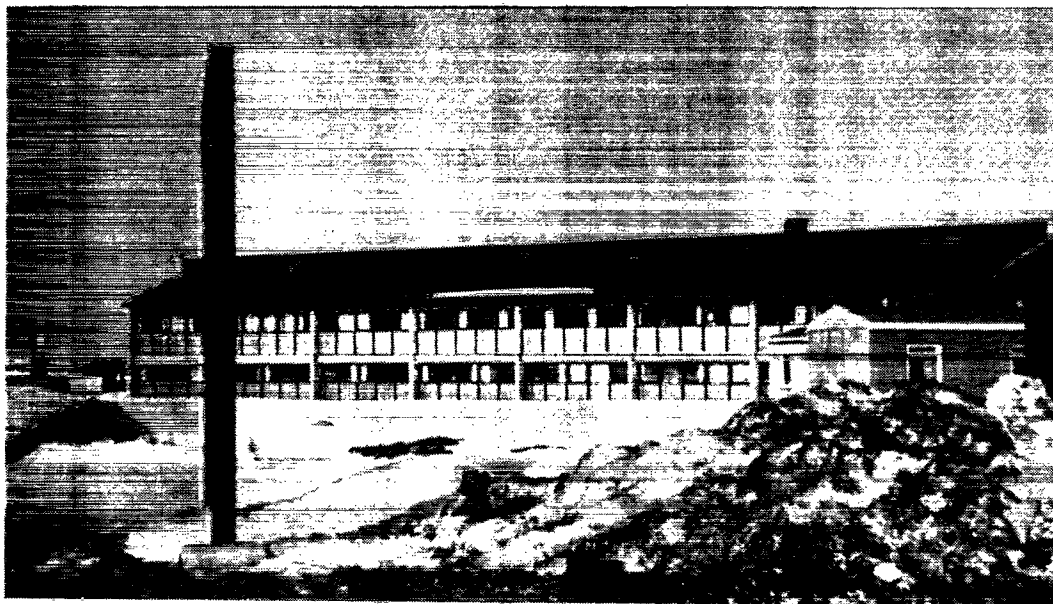
Landsrådets kontorer i Godthåb.

sige deres eget barn. Det bør man have et svar på under forårsmødet i Grønlands Landsråd, for ingen, hverken i den danske eller den grønlandske befolkning, er tjent med usikkerhed og tågetale på dette punkt.

Når der nu er hørt tale om, at embedsmænd regerer Grønland, og at dette må bringes til afslutning, afsætter sådanne udtalelser også betydelig undren. Er det virkelig sådan, at danske og grønlandske politikere indtil i dag har ladet sig „køre“ af Grønlandsadministrationens måske magtsyge embedsmænd? Er f. eks. Grønlandsministeriets departementschef, Erik Hesselbjerg, chefen for Grønlands tekniske organisation, Gunnar P. Rosendahl, og Grønlandsrådets sekretariatschef, Claus Bornemann, nogle hårde halse, der har kujoneret de folkevalgte? Betydende, at der i det demokratiske Danmark har kunnet sidde sådan en Grønlandsjunta uantastet, indtil en frihedsbevægelse nu stikker hovedet frem. Og betydende, at politikerne har været så svagt funderede, at de har fundet sig i det.

Eller er sagen i al enkelhed den, at man i Grønlandsadministrationen loyalt har administreret de påbud, der politisk er givet gennem betænkningen fra Grønlandsudvalget af 1960, påbud der rækker frem til midten af 1970'erne, og som i adskillige tilfælde først nu for alvor manifesterer sig.

I så fald må talen om embedsmandsvældet forekomme ejendommelig. Enhver ved jo, at de grønlandske udviklingsønsker har betinget, at man for at komme videre

Statsadministrationens kontorer i Godthåb.

i overensstemmelse med de grønlandske politiske krav har måttet holde et stærkt tempo, der igen har nødvendiggjort tilrettelægningsen af en praktisk arbejdsgang på et omfattende og til dels uprøvet område.

Man må nok af hensyn til den dansk-grønlandske samhørighed og af hensyn til den hårdt prøvede grønlandske befolkning håbe, at voldsomme, usikkerhedsskabende kolbøtter nu undgås. Idet man samtidig udtrykker håbet om, at der under den kommende perspektivplanlægning fortsat og i stigende takt bliver tid og kræfter til løbende justeringer og revisioner og i kraft af f. eks. den forberedte større kommunale selvstændighed i landsdelen Grønland bliver mulighed for overdragelse af øget ansvar til de lokale, grønlandske myndigheder. Det, der er brug for, er næppe en ny Grønlandspolitik, men derimod at lade den af grønlandske og danske politikere førte Grønlandspolitik folde sig ud og sætte blomst navnlig i form af øget lokalt grønlandsk medvirken. Og det vil være muligt, nu da det store skub i form af opbygning og anlægsarbejder er ved at have toppet. Og når der i dag hist og her endog tales om en „ny grønlandsk Grønlandspolitik“, må det nok siges, at den fastlagte langtidslinje i et og alt er blevet bifaldet fra grønlandsk side.

Grønland er ikke en patient, der skal på operationsbordet med 10 års mellemrum. Mon ikke Grønlands Landsråd, det centralt placerede og meget vigtige og altid hørte grønlandske organ, der véd, hvor skoen trykker, bør gøre dette gældende, sådan at forvirring undgås, og sådan at en klar og smidig politik opretholdes til støtte for det grønlandske samfunds opbygning på landsdelsbasis inden for rigsenheden.